

Saját filmünk nem mindig...

FOLYTATÁS A 13. OLDALRÓL

Lehetetlen elmagyarázni, hogy milyen érzés, amikor rájössz, hogy nincsen levegő, és mindennap a mobiltelefonon kell ellenőrizni, hogy ki lehet-e maszk nélkül menni az utcára. És mindez egy ultramodern, gazdag és társadalmilag fejlett országban. De hiszek abban, hogy ha valaki képes ezt megváltatni, akkor a koreai társadalom az, mivel a közösségépítés arafelélé nemcsak üres szlogen, hanem kézzel tapintható, mindennap meg tapasztalható. Az ő nemzeti büszkeségük a gazdasági döntésekben, a viselkedésben lehet fel, nem a féltéglával mellét veregető balkáni kirakatnacionalizmusban.

– Mennyire sikerült beilleszkedni egy ennyire eltérő kultúrába?

– Hihetetlenül nehéz egy teljesen idegen kultúrába beilleszkedni, főleg vezetői pozícióban, viszont ha sikerül az első pár hónapnyi alkalmazkodási időt sikerrel átvészelnem, rengeteget lehet tanulni és fejlődni. Ami a legfurcsább volt ott számomra, hogy társadalmi szinten a lopás fogalma ismeretlen. Kétszer láttam olyat, hogy valaki pénztárcát talált, benne jelentős összeggel s időt és energiát nem spórolva visszajuttatta a tulajdonoshoz. Én személyesen többször felejtettem a telefonom vagy a bankkártyám étteremben vagy kávézóban, viszont meg sem fordult a fejemben, hogy előfordulhat, hogy nem kapom vissza. A biciklimen zár sem volt, úgy közlekedtem vele egy éven keresztül.

– Most már újra itthon él. Ha jól értetem, a magánszektorban folytatja a munkát. Mi készítette a váltásra?

– Eredetileg úgy terveztem, hogy maradok még pár évet külföldön, és tanulok a számomra idegen kultúráktól. Rengeteg ajánlatot kaptam Ázsiából, viszont megdöntöttem magam, amikor megkeresett Adi Florea barátom a Trendconsult elnevezésű vállalkozástól, hogy indítsunk egy nagyon nagy projektet, melynek célja a romániai leadership megváltoztatása. Úgy éreztem, hogy az ország olyan közel áll ahhoz, hogy válságba kerüljön az Európába tartó úton, hogy szükség van arra, hogy a tömeges kivándorlás mellett legyenek olyanok is, akik hazatérnek. Ugyanakkor a váltás személyes is. Most jutottam el arra a szintre, hogy rájöjnek, hogy a saját filmemnek nem kell mindig rólam szólnia, és nem kell mindig a frontvonalon lennem. Koreában megtanultam, hogy ha valós változást akarunk előidézni, akkor a legjobb út az, hogy megtanítjuk másoknak, miként segítsék elő a változást.

– Facebook-bejegyzéseiben gyakran megszólal közéleti, politikai kérdésekben. Van még visszaút a politikába?

– Azért léptem ki a politikából, mert nem éreztem, hogy marandó változásokat tudok elősegíteni. Ez most is így van. Ebben a pillanatban úgy érzem, a jelenlegi projekt, amiben részt veszek, az eddigi legalkalmasabb arra, hogy társadalmunkat pozitív irányba befolyásolja. Minden energiámat ebbe fogom fektetni, remélem, tíz év múlva is ugyanígy fogom gondolni.

BÁLINT ESZTER

Egy amerikai bíróválasztás tanulságai

Brett Kavanaugh személyében új főbírája van az Egyesült Államokban az alkotmánybírók szerezett betöltő szövetségi legfelsőbb bíróságnak. Kinevezésével a testület konzervatív többségű lett. Csaknem valamennyi gyors-elemzés történelmi jelentőségűnek minősítette a szenátus múlt szombati végszavazását, amelyben a törvényhozók 50-48 arányban jóváhagyták Donald Trump amerikai elnök jelöltjét.

Az 53 éves Kavanaugh – eddigi washingtoni fellebbviteli bíró – kifogástalanszakmai karriert tudhat magáénak, ezt szenátusi meghallgatása során a jelöltséget ellenző demokrata párti szenátorok is elismerték. Ennek ellenére heves viták kísérték a meghallgatást, kivált azt követően, hogy egy kaliforniai pszichológusnő azt állította, hogy a főbírójelölt 1982-ben szexuálisan zaklatta őt. A Szövetségi Nyomozó Iroda (FBI) egy hétig tartó pótlólagos vizsgálatával nem nyertek a vádak bizonyítást. Ha a jelölt kifogástalan szakmai múlttal dicsekedhet, és alkalmasságát nem vonták kétségbe, akkor mégis mivel magyarázható a jelöltséggel szembeni ellenállás, a meghallgatási folyamatot kísérő heves és szenvedélyes politikai vita és a hangos tüntetőcsoportok felbukkanása? – tették fel a kérdést az utóbbi hetekben elemzők.

Brett Kavanaugh konzervatív bíró. Kinevezése élethosszig tart. Kinevezésével a kilenc tagú legfelsőbb bíróságban konzervatív többség alakult ki. A legfelsőbb bíróság pedig az amerikai társadalom életét hosszú távon meghatározó kérdésekben – például a művi terhességmegszakítás vagy az illegális bevándorlás ügyében – irányadó és megfellebbezhetetlen döntéseket hoz. Kavanaugh-t nem ingadozó, tehát egyszer konzervatív, egyszer liberális szemléletet tükröző döntéseket hozó, hanem következetesen konzervatív bíróként tartják számon. Az MTI emlékeztet: amikor Trump júliusban – Anthony Kennedy főbíró visszavonulása után – őt jelölte, a demokrata párti politikusok jó része azonnal jelezte, hogy nem ért egyet a jelölt személyével. Kennedy bíró ugyanis „ingadozó” volt, fontos ügyekben akár számíthattak is rá a demok-

raták. Kavanaugh bíró várható döntései – eddigi munkássága alapján – szinte bizonyosan konzervatív szemléletet fognak tükrözni. Demokrata politikusok emlékeztettek arra, hogy Kavanaugh fiatal jogászként részt vett annak a Kenneth Starr irányította különbizottságnak a munkájában, amely annak idején, 1998-ban, Bill Clinton elnök alkotmányos eltávolításának lehetőségeit vizsgálta. Bernie Sanders versmonti szenátor – aki 2016-ban Hillary Clinton vetélytársa volt a Demokrata Párt elnökjelöltségéért folyó küzdelemben – még a nyáron kijelentette: a demokraták mindent elkövetnek annak érdekében, hogy megakadályozzák Kavanaugh kinevezését. Cory Booker demokrata párti szenátor pedig a szexuális zaklatásról szóló vádaskodás közepette leszögezte: mindegy, hogy Brett Kavanaugh bűnös-e, vagy sem, Trumpnak új bírát kell jelölnie a legfelsőbb bíróságra.

A CNN amerikai hírtelevízió elemzője azt emelte ki, hogy a republikánusok nagyon taktikusan politizáltak. Julian Zelizer törté-

nész, a hírtelevízió szakértője szerint túljártak a demokraták eszén, például azzal, hogy azonnal hozzájárultak a demokrata szenátorok FBI-vizsgálatra vonatkozó kéréséhez. A szakértő szerint nyilván tudták, hogy a vizsgálódás eredménye csakis kedvező kimenetelű lehet, hiszen addig már nyolcszor átvilágították a főbírójelöltet. Kavanaugh kinevezését az Egyesült Államokban Trump elnök vitathatatlan győzelmeként értékelik. Ez a tény pedig már önmagában is befolyásolhatja a november 6-án sorra kerülő féléves választások eredményeit, de a legutóbbi felmérések szerint a Kavanaugh-meghallgatás hangneme, a jelölt elleni támadások és lejáratási kísérletek, a személyét övező viták megeléjlenítették a republikánusok szavazókedvét. Az elnök nemrég a minnesotai Rochesterben vett részt kampányrendezvényen. Az érdeklődők végelethetetlen sorokban érkeztek, és amikor Trump arról beszélt, hogy a demokraták „harag diktálta ellenállása visszaüt majd, ráadásul korábban soha nem látott mértékben”, akkor a közönség

szünni nem akaró tapsa szakította őt félbe. A CBS televízió az egyik résztvevő úgy fogalmazott: „nagyon nagy lesz a részvétel a választásokon, éppen amiatt, amit most a demokraták csinálnak.”

A The Washington Times című jobboldali napilap a héten elemzést közölt a Breitbart című radikális jobboldali lap alapítójáról, Andrew Breitbartról, és azt írta: az ő politikai álláspontja akkor változott meg szélsőségesen, miután végignézte Clarence Thomas főbírójelölt meghallgatását 1991-ben. Clarence Thomast Ronald Reagan elnök jelölte, de mivel konzervatív volt, berzenkedtek ellene a demokrata párti szenátorok, és csak úgy, mint Kavanaugh esetében, akkor is megjelent egy nő, Anita Hill, aki azt állította, hogy Thomas korábban szexuálisan zaklatta őt. Clarence Thomas ma a legfelsőbb bíróság megbecsült tagja. A vele történtek sokakat a republikánusok oldalára állítottak. Nem sokkal később megszületett a Breitbart News című lap is.

KRÓNIKA
FOTÓ: AP

Nem volt könnyű. Brett Kavanaugh-t felesketik az amerikai legfelsőbb bíróság bírájává

Szentegyházi üdvösség

Szentegyháza a legmagasabban fekvő magyar település, egyúttal a legnagyobb arányú magyar népességgel rendelkező erdélyi (kis)város. Kulturális téren legszorosabban az átlagosan százhusz-százharminc fellépő énekest és kéttucatnyi zenészt öszszesítő Gyermekfilharmonia működéséhez kötődik. A több mint három és fél évtizede Haáz Sándor zenetanár, karnagy által alapított gyermek- és ifjúsági együttes fellépéseinek a száma immár az ezerhez közelít. Aki még nem részesült a székely népviseletbe öltözött gyermekek előadásában, aki nem hallhatta élőben elsősorban népdalokból, népdalfeldolgozásokból és történelmi énekekből álló rendkívül hangulatos koncertjeiket, annak bizony hiányzhatnak lehet. Aki viszont személyesen csodálhatta a székely kultúra ápolását, a zenei hagyományok közvetítését szolgáló repertoárt, az minduntalan egyedi élménnyel gazdagodott.

Örvedetes tény, hogy a Magyar Örökség díjas Gyermekfilharmonia páratlan közművelődési és pedagógiai élményt nyújtó ténykedésére igencsak felfigyelt a magyar kormány, és immár költségigényesebb turnék lebonyolítását is lehetővé tette. Tavaly Kanada kétszáz éves fennállását ünneplő rendezvénysorozat meghívottja lehetett az együttes, idén pedig Svédországban léphetett fel, ahol az ott letelepedett, szép számú magyar közösség számára (is) marandó élményt nyújtottak fellépéseikkel. Legutóbb október hatodika előestéjén örvendeztették meg Szentegyháza lakosságát és a kultúrotthonba látogatókat. Együtt énekeltek a Szentegyházi Hagyományörző Huszáregyesület másfél tucatnyi daliás tagjával, élükön Mihály József huszárkapitánnyal és Molnár Tibor polgármesterrel. A nemzeti megemlékezés alkalmából ugyanis október első hétvégéjén hagyom-

mányszerűen megszervezték az őszi hadjáratot, immár tizenharmadszor, amely a százhetven évvel ezelőtti szabadságharc katonai behívóját idézi fel. Ilyenkor a Kossuth-verbuváláson túl megemlékeznek az aradi vértanúkra, sőt idén a művelődési ház előcsarnokában a kiállítás a Mátyás-émlék tiszteletére szentelték. A gyönyörű őszi napsütésben Szentegyháza településén, Lövétén és a Szeltersz-völgyben haladó menetet hozzávetőlegesen ötven hagyományörző gyalogos, nyolcvan lovas huszár és hetven szekér alkotta. „Erőt, tisztességet, méltóságot, bölcsességet!” – a huszárok jókívánásai szellemében nyújtott lelki feltöltődést, erősítette a magyarságtudatot. És közvetített már-már mennyei állapotot.

A keresztényekben a mennyek országa üdvösséggel telített állapot. A földi életen túli boldogság helyszíne, Isten országa. Ahol Szent Péter engedi be vagy utasítja el a bebocsá-

tást kérőket, ahol angyalok serege és segítőkész kérubok szolgálnak, ahol a megnyugvás katartikus élménye honol. A szentegyházi (földi) mennyország Szent Péterei az üdvösséget sugárzó Karnagy (Tanár Úr), az örökmozgó Huszárkapitány, vagy éppenséggel a lovon nyargaló Polgármester. A székely ruhába öltözött énekesek és zenészek népes gyermekcserege felér az angyali kórusban, míg a zsinoros mentésdaliás huszárok alkotják a kérubok közösségét. Az énekszó, a népzene, a hangszerek összhangja, a szemet gyönyörködtető viseletek biztosítják a kiteljesedő nyugalomhoz szükséges hátteret. Az egyéni boldogság, a közösségi együttlét és a nemzeti összetartozás felé vezető „mennyei út”.

„Úgy tetszik, hogy jó helyen vagyunk itt, úgy tetszik, hogy máskor is voltunk itt!”

DR. ÁBRÁM ZOLTÁN